

Valmistelija: Tutkija Antti Sallinen
Luontoratkaisujen yksikkö

12.10.2026

SYKE/2026/2193

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Julkinen

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 13.10.2026 klo 10.00 / HE 178/2026 vp /
Asiantuntijapyyntö

Asia: HE 178/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Suomen ympäristökeskuksen kirjallinen asiantuntijalausunto

Suomen ympäristökeskus (Syke) kiittää mahdollisuudesta lausua maa- ja metsätalousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta.

Syke on ympäristöalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, joka tuottaa tietoa, asiantuntemusta ja palveluja yhteiskunnan eri toimijoille. Syke mahdollistaa vihreää siirtymää ja kestävyysmurrosta tuottamalla ja välittämällä monipuolisesti, ratkaisukeskeisesti ja vuorovaikutteisesti tietoa, sekä arvioimalla politiikan ja suunnitelmien vaihtoehtoja ja vaikuttavuutta. Syke tukee tutkimuksellaan ja asiantuntemuksellaan kansallista ja EU-tason yhteiskunnallista päätöksentekoa ja lainsäädännön toimeenpanoa.

Lausunto koskee esitystä metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muutoksesta siten, että tukijärjestelmä otettaisiin uudelleen käyttöön. Näin metsitystuen hakeminen ja myöntäminen olisi jälleen mahdollista. Esityksen mukaan metsitystuki myönnettäisiin jatkossa EU:n maa- ja metsätalouden ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitettuna tukena.

Esityksessä ehdotetaan, että vesoittunut entinen maatalousmaa voitaisiin tietyin edellytyksin jatkossa katsoa tukikelpoiseksi alueeksi. Lisäksi maatalouskäytössä olevat pienalaiset heikkotuottoiset pellot poistettaisiin tukikelpoisista alueista ja tukipäätöksen lausuntomenettelyä kevennettäisiin. Lakia muutettaisiin myös niin, että jo metsitetyille alueille ei voisi hakea pelkkää hoitopalkkiota. Samoin laissa täsmennettäisiin tukea koskevien oikeuksien siirtymistä omistuksen- ja hallinto-oikeuden vaihdostilanteissa.

Ilmasto- ja talousvaikutukset

Luonnonvarakeskuksen (2021) arvioon perustuen metsityksen suorat kustannukset yhdessä taimikon hoidon kanssa ovat niin korkeita, että metsitys jää heikkotuottoisena investointina tekemättä, jos taloudellisia kannustimia ei ole. Näin ollen on perusteltua arvioida, että jos lakiesityksen mukainen tuki toteutuu, se lisänee jonkin verran metsittämistä ja siltä osin vähentää Suomen maankäyttösektorin laskennallisia kasvihuonekaasupäästöjä. Metsäpinta-alan ylläpidon kannalta olisi kuitenkin tärkeää

metsittämisen ohella myös vähentää metsäkatoa, joka aiheuttaa vuosittain noin 3,5 Mt CO₂-ekv. päästöt. Esimerkiksi maankäytön muutosmaksulla voisi ohjata metsäkadon vähentämiseen. Muutosmaksu voisi koskea toimintaa, jossa metsämaa muuttuu pysyväisluonteisesti muuhun käyttöön, esimerkiksi rakentamisen tai pellonraivauksen vuoksi.

Esityksen tavoitteena on, että metsityspinta-alat vastaisivat maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa (MISU) tavoiteltua tasoa 3000 ha/v. Sillä tasolla metsityksen hiilinielua lisäävä vaikutus olisi MISU:n mukaan 15 vuoden päästä -0,1 Mt CO₂-ekv./v. Pidemmällä, 45 vuoden aikavälillä, vaikutuksen nettopäästöihin arvioidaan olevan noin kaksinkertainen, -0,2 Mt CO₂-ekv./v. Jotta hiilinielun avulla tuotettua hiilivarastoa ei menetetä, tulisi lisäksi edellyttää, ettei metsittämällä aikaansaatua puustoa korjata pois. Tällöin puut voitaisiin laskea mukaan myös EU:n kolmen miljardin puun istutustavoitteeseen.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen energia- ja ilmastostrategian taustaskenaarioissa on arvioitu, että Suomi jää ilmastolain mukaisesta hiilineutraaliustavoitteestaan vuonna 2035 politiikkaskenaariossa noin 34 Mt CO₂-ekv. (Koljonen ym. 2025). Maankäyttösektorin nettopäästöt kasvavat skenaarioissa vuoteen 2035 mennessä noin tasolle 15 Mt CO₂-ekv. Hiilineutraaliuteen vaadittaisiin kuitenkin noin -20 Mt CO₂-ekv. nettonielua. Siten metsitystavoitteen toteutumisen vaikutus ilmastostrategian skenaarioiden ja hiilineutraaliustavoitteen väliseen kuiluun on varsin vähäinen.

Metsityksen kustannusvaikuttavuus riippuu merkittävästi maan vaihtoehtoiskustannuksesta, eli kilpailevan maankäytön tuottavuudesta. Jos metsitettävällä maalla ei ole muuta rahaa tuottavaa käyttöä, voi metsityksen kustannusvaikuttavuus olla hyvä. Mitä tuottavampi on kilpaileva maankäyttö, sitä heikompi on metsityksen kustannusvaikuttavuus. Viime vuosina kilpailevaksi maankäytöksi on useissa ns. joutomaakohteissa noussut aurinkovoimakenttien rakentaminen. Hallituksen esityksessä ei kuitenkaan tarkastella tämän mahdollisia vaikutuksia metsityksen houkuttelevuuteen.

Vaikutukset maatalousmailla

Suomessa avoin ja riittävän kuiva maa metsitty ajan kuluessa itsestään lähes poikkeuksetta. Avoimien alueiden umpeenkasvu on Suomessa jopa ongelma luonnon monimuotoisuuden kannalta, mikä on todettu mm. luontotyyppien ja eliölajien uhanalaisuuden arvioinneissa (Raunio ym. 2018, Hyvärinen ym. 2019). Syke pitääkin hyvänä, että luontoarvoiltaan tai maisemallisesti merkittävien avoimien alueiden metsittämiseen ei ole tarkoitus myöntää tukea kuten ei myöskään maataloustuotannossa olevien peltojen metsittämiseen. Metsitystukeen ehdotettujen muutosten kielteiset vaikutukset ruoan tuotantoon ja maisemallisesti arvokkaisiin alueisiin voidaan siten olettaa vähäisiksi.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta metsitystuella voi kuitenkin olla kielteisiä vaikutuksia. Luontaisesti syntynyt lehtipuuvaltainen metsä, joita ns. joutoalueista itsekseen syntyy, on lähes aina luonnon monimuotoisuuden kannalta parempi kuin istutettu ja hoidettu talousmetsä. Luonnonmetsät ja lehtipuuvaltaiset metsät ovat tehokkaan metsätalouden myötä Suomessa voimakkaasti vähentyneet, ja metsitystuki

voi osaltaan voimistaa tätä haitallista kehitystä. Syke suosittelee, että metsityksellä tuettaisiin lehti- ja sekapuustoisten metsiköiden syntymistä, erityisesti niillä kohteilla, joihin luontaisesti muodostuisi lehtipuuvaltaisia metsiä.

Esityksessä on tuotu esille, että heikkotuottoisten viljelyssä olevien peltöjen tunnistaminen oli työlästä Metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen näkökulmasta, minkä takia niille ei jatkossa myönnetä metsitystukea. Tuen poistamisen vaikutuksia ei ole esityksessä arvioitu, mitä voidaan pitää puutteena vaikutusten arvioinnin osalta. On mahdollista, että näin osa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen kannalta potentiaalisista kohteista jää vaille tukea. Toisaalta on mahdollista, että näin vältetään metsityksen kielteisiä vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen.

Vaikutukset turvemailla

Lakiesityksen keskeisenä tavoitteena on ilmastonmuutoksen hillitseminen. Turvemaiden metsittäminen voi olla tämän tavoitteen vastaista, koska siinä pitkäaikaisen hiilivaraston eli turpeen hajoaminen jatkuu, ja jos puusto korjataan, myös siihen sitoutunut hiili palautuu ilmakehään. Luonnonvarakeskuksen ehdottama kosteikkometsätalous (Väänänen ym. 2025), jossa vedenpinta pidetään korkealla, pyrkii ratkaisemaan tätä ongelmaa. Paksuturpeisilla turvemailla puuston kasvatusta on kuitenkin haasteellista ja pääsääntöisesti edellyttää lannoittamista.

Jokainen turvema on ollut alun perin suo ja on myös suoksi palautettavissa. Lakiesityksessäkin tunnistetaan, että ”turvepohjaiset alueet sopisivat useissa tapauksissa metsityksen sijaan vetettäväksi”. Vettäminen pysäyttää turpeen hajoamisen, pienentää vesistö päästöjä ja edistää luonnon monimuotoisuutta. Esityksessä ei kuitenkaan esitetä vettämiskelpoisten turvemaiden jättämistä metsitystuen ulkopuolelle. Olisi tärkeää, että tukijärjestelmä ei kannustaisi ainakaan paksujen turvemaiden metsittämiseen.

Myös EU:n ennallistamisasetus asettaa velvoitteita turvemaiden vettämiseksi. Hallituksen esityksessä todetaan, että ”tiettyjen turvepohjaisten joutoalueiden metsitys voisi käytännössä estää vettämisvelvoitteiden toteuttamista Suomessa”. Olisikin johdonmukaisinta esittää metsitystuen rinnalla myös vettämistukea. Kuten hallituksen esitys mainitsee, ”olennaista olisi tunnistaa toisaalta parhaiten metsitykseen soveltuvat ja toisaalta parhaiten vetettäväksi soveltuvat kohteet”.

Tämän lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet päävalmistelijana tutkija Antti Sallinen, kehittämisspäälikkö Minna Pekkonen, erikoistutkija Sampo Pihlainen ja kehittämisspäälikkö Sampo Soimakallio.

Pääjohtaja

Leif Schulman

Tutkija

Antti Sallinen

Jakelu
Kopio

MmV@eduskunta.fi
kirjaamo@syke.fi

Asiakirja: SYKE/2026/2193-4 Syken lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle HE178/2026

Seuraavat henkilöt (organisaationimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä) ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti. / Följande personer (i bokstavsordning efter organisationens namn) har undertecknat detta dokument elektroniskt. / This document has been electronically signed by the following persons (in alphabetical order according to their organization's name):

Leif Schulman, Suomen ympäristökeskus
Antti Sallinen, Suomen ympäristökeskus, luontotyytit

Signed By: Leif Schulman
Signed at: 2026-10-12 11:28:51 +03:00
Reason: I approve this document

Signed By: Antti Sallinen
Signed at: 2026-10-12 11:31:23 +03:00
Reason: I approve this document

